

31 CHURCH ST, SCHOMBERG, ON LOG 1T0

PREOT PAROH MARIUS BUJOR

TEL: 416-835-1223

EMAIL: PREOT@BISERICASFANTULILIE.COM

WWW.BISERICASFILIE.COM

FESTIVALUL PORTULUI POPULAR

Va asteptam dragi români, **pe data de 11 Iunie 2023**, cu mic, cu mare, copii, bunici, parinti, prieteni, imbracati in staie populare sa sarbatorim impreuna "**Festivalul portului popular**".

Mancarea traditionala romanescă, muzica populara din toate regiunile Romaniei, dansul si voia buna vor fi elementele de baza ale acestui eveniment.

Va steptam cu drag sa va alaturati noua in aceasta zi deosebita!

Donatiile sunt binevenite si sunt lasate la aprecierea fiecaruia.

PROGRAM LITURGIC - IUNIE

3 S Sâmbăta morților – Moșii de vară - 9:00 Utrenia, 10:00 Sf Liturghie, 12:30 - Pomenirea mortilor

4 D (+) Pogorârea Sfântului Duh (Cincizecimea). Rusaliele - 9:30 Utrenia, 10:30 Sf Liturghie

5 L (+) Sfânta Treime - 9:00 Utrenia, 10:00 Sf Liturghie

11 D Duminica întâi după Rusalii (a Tuturor Sfinților) - (Lăsatul secului pentru Postul Sf. Ap. Petru și Pavel) - 9:30 Utrenia, 10:30 Sf Liturghie, 12:30 - Festivalul portului popular. Donatiile sunt binevenite si sunt lasate la aprecierea fiecaruia.

18 D Duminica a 2-a după Rusalii (a Sfinților Români și Americani) (P,U,V) - 9:30 Utrenia, 10:30 Sf Liturghie

25 D Duminica a 3-a după Rusalii (Despre grijile vieții) (P,U,V) - 9:30 Utrenia, 10:30 Sf Liturghie

29 J (+) Sf. Ap. Petru și Pavel - 9:00 Utrenia, 10:00 Sf Liturghie

PORTUL POPULAR ROMÂNESC - ÎNCÂNTARE, TEOLOGIE ȘI VIAȚĂ

Timid, oameni iubitori de frumos și – de apreciat –, în mod deosebit, tineri, au început să se înveșmânteze în portul strămoșilor la sărbătorile religioase ori la cele cu caracter istoric, ajungându-se astăzi ca purtarea costumului popular să devină un adevărat curent „etno”. Însă, pe lângă confecționarea și purtarea costumului popular, trebuie să ne „înveșmântăm” și cu o cultură a lui, cu semnificația sa spirituală și istorică, înțelegând că el reprezintă chintesența a ceea ce strămoșii au trăit și simțit. Carevasăzică, straiile populare sunt martore tăcute, dar mărturisitoare ale credinței și pietății poporului nostru, dar și a dragostei lui pentru tot ce este frumos, curat și înălțător.

Se spune că portul popular reprezintă una dintre formele de cultură ale unui neam, un „**templu la purtător**”, o parte din istoria și devenirea unei nații. În cazul românilor, costumele populare sunt, fără doar și poate, unul dintre punctele de reper, atunci când ne referim la identitate, la valorile noastre naționale.

Dacă până la Revoluție portul popular era legat cu precădere de grandioasele festivaluri organizate de structurile etatizate ale statului, după 1990, el a început să-și recapete locul și rolul în viața de zi cu zi a românului înainte de instaurarea regimului comunist în România.

Timid, oameni iubitori de frumos și în mod deosebit, tineri, au început să se înveșmânteze în portul strămoșilor la sărbătorile religioase ori la cele cu caracter istoric, ajungându-se astăzi ca purtarea costumului popular să devină un adevărat curent „etno”. Este emoționant să vezi un cuplu de tineri care, în ziua nunții, preferă să meargă la slujba Cununiei înveșmântați în straine populare, „obligând” alaiul nuntașilor să se arate solidar cu mirii, accesoriizându-și ținuta aidoma lor.

S-a ajuns până la statornicirea unei zile dedicate iei românești, implicit costumului nostru popular – 24 iunie, de Sânziene. O inițiativă laudabilă, temeluită în urmă cu doar câțiva ani, a devenit chiar un eveniment internațional, căci ia este sărbătorită peste tot în lume, acolo unde trăiesc români.

Practic, în această zi se obișnuiește ca ținuta confrăților noștri, oriunde s-ar găsi, să conțină măcar elementul de bază al costumului popular, ia sau cămașa. „Curentul” a cuprins în chip fericit și viața eclesiastică. Ce este oare mai frumos decât să vezi un ierarh, un preot sau un diacon purtând veșminte liturgice cusute cu motive naționale ori să admiri un sfânt prestol înveșmântat cu pânză ce poartă pe ea motive tradiționale? La fel de impresionantă este o biserică unde, în loc de somptuoasele covoare sau traverse moderne, s-au „așternut” lăicere sau covoare de lână țesute în războaie și împodobite cu inegalabile motive populare.

Asistăm la un reviriment fără precedent al tradițiilor românești, al locului și rolului lor în viața cotidiană, nutrind astfel speranță că viitorimea nu-și va uita ori renega istoria și cultura. Însă, pe lângă această șansă, fenomenul „emancipării” portului popular și, odată cu el, a tradițiilor seculare comportă și un risc: acela de a rezuma toată mișcarea la un simplu „trend” care se poate demoda facil, fiind înlocuit cu altul. De aceea, pe lângă efervescenta momentului sărbătorec, pe lângă confecționarea și purtarea costumului popular, trebuie să ne „înveșmântăm” și cu o cultură a lui, cu semnificația sa spirituală și istorică, înțelegând că el reprezintă chintesenta a ceea ce strămoșii au trăit și simțit: portul nostru popular s-a dezvoltat din momentul definitivării

procesului etnogenetic românesc, în condiții istorico-economice specifice, având caracteristici etnice proprii.

Din punct de vedere istoric, despre portul popular românesc putem vorbi abia după formarea poporului, în secolele IX-X. Mărturii mai numeroase, ce ne oferă importante indicații despre structura și evoluția acestuia, avem încă din secolul al XIV-lea. Cea mai veche reprezentare a portului autentic românesc este consemnată în Cronica Pictată de la Viena din 1358, care descrie bătălia de la Posada între regele Ungariei, Carol Robert de Anjou, și voievodul muntean Basarab I. În acele imagini se observă clar portul autentic al bărbaților. Au cămăși lungi, strânse la mijloc cu brâu sau centură, ițari, opinci și căciuli din pielicele de oaie în cap.

Produs pentru necesități materiale imediate și stringente, portul popular se confecționa inițial în cadrul gospodăriei închise. Costumul de pe întreg cuprinsul țării se caracterizează prin folosirea masivă, ca fond, a culorii albe, iar în ceea ce privește materia primă, s-a impus țesătura din in, cânepă sau bumbac.

Ornamentica, în cadrul căreia observăm plasarea, compoziția, motivele, o regăsim în diferite câmpuri, ea subliniind linia croielii și punând în evidență motivele caracteristice, în forme geometrice sau de inspirație agrară. Dintre simbolurile cusute sau țesute pe pânză amintim soarele și stelele, Pământul și Cerul, multe flori, anumite momente din viața omului, trecerea spre lumea de dincolo. Un loc aparte îl reprezintă simbolul crucii ornat și stilizat în foarte multe forme, dar și a altor simboluri religioase: peștele, crucea bizantină, scara vieții, vița-de-vie, spicul de grâu, strugurele, păunul etc.

Cromatica (coloritul) motivelor constituie un alt element specific, de o sobrietate remarcabilă, întrebuintându-se culori de bază: roșu, negru, brun închis, albastru, anumite tonuri de verde și violet.

Peste toate, straiile românești impresionează prin măiestrie și diversitate, distingându-se în trecut prin zone etno-geografice de proveniență, prin perioadele în care oamenii le purtau, ocupațiile acestora, starea socială sau vârsta lor. În portul nostru popular se îmbină utilul cu frumosul, realizându-se echilibrul necesar între suflet și trup, menit, după spusele Sfântului Apostol Pavel, să devină „templu al Duhului Sfânt”. Carevasăzică, straiile populare sunt martore tăcute, dar mărturisitoare ale credinței și pietății poporului nostru.

Înaintașii noștri nu s-au preocupat doar de confecționarea straielor și de diversificarea tehnicilor de execuție sau a materialelor folosite, ci și de **simbolistica** lor aparte. Prin motivele așezate cu acul și ața pe pânză sau rostuite prin nividiturile războaielor de țesut, harnicele gospodine au rânduit acoperămintelor populare simboluri profunde, prin care purtătorul iei sau sumanului, scoarței ori brâului îmbrăca întregul univers, recapitulându-se astfel, simbolic, toată mitologia și cosmogonia daco-geților, încreștinată apoi, după ivirea zorilor Evangheliei Mântuitorului Hristos.

Fără a greși, putem afirma cu toată convingerea că portul nostru românesc reprezintă emanația esenței spiritualității sufletului poporului, deschis în fața celor ce doresc să-i simtă pulsul, să-i deslușească și să-i aprofundeze tainele cu vechime milenară. Elemente de bază al culturii spirituale și materiale, straiile populare oferă referințe directe despre modul de viață, gândire și activitate al înaintașilor, dar și despre puterea lor creatoare, credința lor și modul ei de manifestare. De aceea, portul popular rămâne o emblemă a identității românești, reverberație a credinței strămoșești.

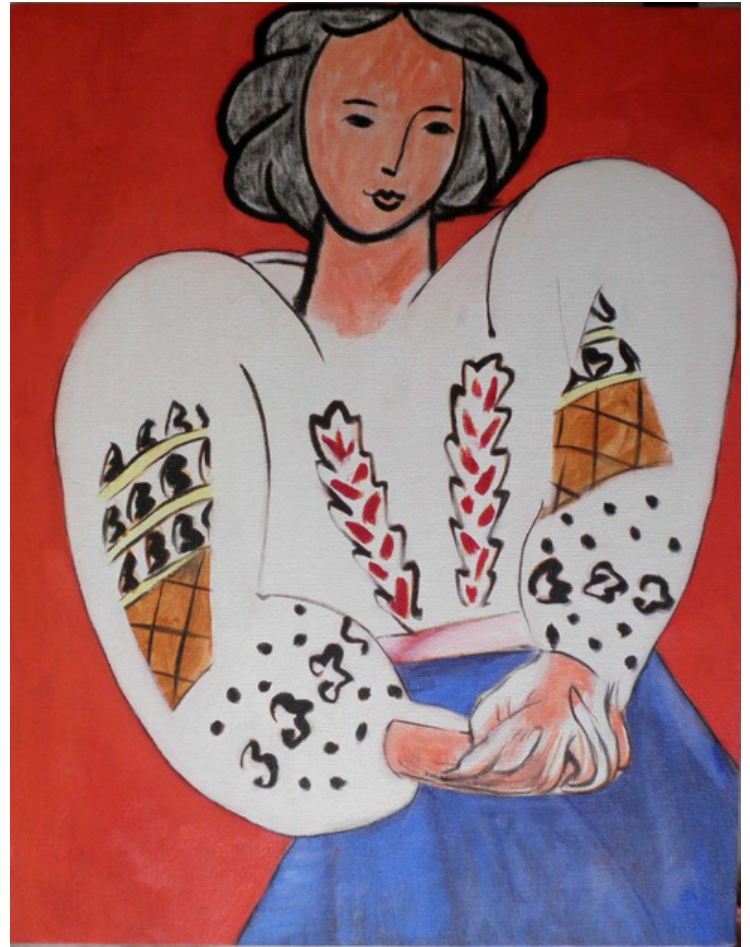

FOTO 1 : LA-BLOUSE-ROUMAINE-HENRI-MATISSE - 1940

FOTO 2 : FETE IMBRACATE IN IA ROMANEASCA